

Koulukuljetustyöryhmän selonteon täydennys 13.4.2021

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan täydennyspyyntö Koulukuljetustyöryhmän selontekoon (kokous 9.3.)

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan 11.12.2018 hyväksymän koulukuljetussäännön tarkoitus on varmistaa koulukuljetusoppilaiden yhdenvertainen kohtelu koulukuljetuspäätöksissä tarkentamalla paikallisesti perusopetuslain § 32:n sekä muun valtakunnallisen ohjeistuksen, mm. Opetushallituksen Koulukuljetusoppaan (1:2021) sisältöjä koulukuljetusetuuden myöntämis- ja järjestämisperiaatteissa. Oikeus koulumatkaetuuteen säädetään perusopetuslaissa (PoL 628/1998 § 32): jos oppilaan koulumatka on pidempi kuin viisi (5) kilometriä, oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen tai kuljetusavustukseen.

Monissa kunnissa, myös Mäntsälässä, koulukuljetussäännössä on paikallisesti päätetty perusopetuslakia lievemmistä perusteista koulumatkaetuuteen. Yleinen kilometriraja pienillä oppilailla on kolme (3) kilometriä. Perusopetuslakia lievempiä koulukuljetusperusteita laadittaessa on tärkeää, että säännösten tulee olla yhdenvertainen kaikille kunnan oppilaille. Tästä näkökulmasta merkityksellinen on esimerkiksi 2,99 kilometrin päässä koulusta asuvan toisluokkalaisen (ei koulukuljetusetuutta) ja 3,01 kilometrin päässä koulusta asuvan saman vuosiluokan oppilaan yhdenvertaisuus (koulukuljetusetuus, omavastuukävely matka 2 km).

Koulukuljetusten osalta tulee ottaa huomioon, että eri dokumenteissa mainitut raja-arvot (matkamäärät, aikarajat) ovat aina enimmäisarvoja, eivät tavoitteita. Kuljetuspäätöksissä ja -järjestelyissä ei ole tavoitteena se, että toisluokkalainen kulkee lihasvoimin maksimimatkan 2 km, vaan kuljetusjärjestelyissä pyritään mahdollisimman turvallisen ja toimivan koulumatkan mahdollistamiseen paikalliset olosuhteet ja reitillä samaan aikaan kuljetettävien muiden oppilaiden kokonaisuus huomioiden. Esimerkkinne toisluokkalainen nousee kuljetukseen ensimmäiseltä reitin varrella olevalta noutopaikalta, joka on mahdollinen.

Oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen myös siinä tapauksessa, että koulumatka muodostuu oppilaalle hänen ikänsä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi (PoL § 32). Olosuhteiden yhdenvertaiseksi määrittelemiseksi koko kunnan alueella tarvitaan koulukuljetussäännön lisäksi muuta säännöstöä. Tämän vuoksi on tuotettu hierarkkinen vaarallisten teiden luokittelu, jonka tehtävänä on muodostaa yhteismitallinen kriteeriperusta teiden turvattomuusasteelle. Vaarallisten teiden luokittelua käytetään koulukuljetusetuudesta päätettäessä niissä tilanteissa, joissa oppilaan koulumatkan pituus ei suoraan anna oppilaalle oikeutta koulukuljetukseen.

Oppilaan yksilöllisten edellytysten yhdenvertaiseksi huomioonottamiseksi koulukuljetusetuus on mahdollista myöntää koulukuljetussäännön ja vaarallisten teiden luokittelun lisäksi myös asiantuntijalausunnon perusteella. Asiantuntijalausunnossa määritellään koulumatkan vaikeus, rasittavuus tai vaarallisuus oppilaan näkökulmasta. Asiantuntijalausunnon voi antaa esimerkiksi lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija. Tyypillisesti lausunnon perusteella käsitellyissä koulukuljetushakemuksissa lausunnonantajana on ollut lääkäri tai oppilaan muu hoitotaho.

Vaikka koulukuljetusetuus myönnetään oppilaskohtaisesti päätöskriteerien täytyessä, ei koulukuljetusetuus ole yksilöpalvelu, vaan koulukuljetus myönnetään reitittäen samalla alueella asuvia oppilaita yhteiseen kuljetukseen. Koska kyseessä on usean oppilaan palvelu, yhtä kuljetusoppilasta koskeva muutos vaikuttaa myös muiden oppilaiden koulukuljetukseen, esimerkiksi uusi noutopaikka pidentää kaikkien samassa koulukuljetuksessa olevien oppilaiden kuljetuksen kestoa ja myöhentää liikennöitsijän seuraavaa kierrosta.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 13.4.2021

Koulukuljetusjärjestelyssä pyritään siihen, että koulukuljetuksen ajallinen kesto ja kuljetuksen odotusajat olisivat mahdollisimman lyhyitä. Perusopetuslain § 32 mukaisesti koulumatka odotusaikoinen voi kestää enintään 2,5 h päivässä; lukuvuoden alkaessa 13-vuotiaan tai sitä vanhemman oppilaan koulumatka enintään 3 h päivässä. Koulukuljetussäännön mukaisesti kuljetukset järjestetään mahdollisimman sujuvina reitteinä. Tämä toteutuu, kun alueen tai reitin kaikki kuljetusoppilaat huomioidaan. Yksittäisen oppilaan kuljetus, kaikki kuljetusjärjestelyiden muutokset ja lisäykset edellyttävät oppilaskohtaista sopimista ja räätälöintiä.

Koulukuljetus järjestetään oppilaan yksilöllisenä palveluna ainoastaan hyvin harvoissa poikkeustilanteissa. Silloin järjestelyn edellytyksenä on aina asiantuntijalausunto.

Kustannuslaskenta-arvio oppilaskohtaisesta koulukuljetuskustannuksesta

Kuljetusoppilaiden aiheuttamien kulujen laskennallinen tarkastelu ja sen perusteella arvioidut kulut (haarukointi):

- Koulukuljetuskustannukset olivat vuonna 2020 yhteensä 820 284,79 euroa.
- Koulukuljetuksessa oli oppilastietojen laskentapäivänä 20.9. Primus-oppilastietorekisterin mukaan yhteensä 700 esi- ja perusopetuksen oppilasta.
- Koulupäiviä lukuvuonna 2020 - 2021 on yhteensä 189, esiopetuksessa yksi koulupäivä vähemmän (188).
- Keskimääräinen koulukuljetusoppilaan aiheuttama laskennallinen kuljetuskustannus olisi edellä mainittuihin lukuihin perustuen vuonna 2020 arvioilta noin 1 171,84 €/oppilas eli 6,27 €/koulupäivä.
- Lisäksi tiistaina 23.2. Primus-tietokannassa oli yhteensä 723 esi- ja perusopetuksen kuljetusoppilasta. Näin talviajan (1.10. - 31.3.) kuljetusoppilaiden määrän voi arvioida olevan noin 3,5 % oppilastietojen laskentapäivää (20.9.) suurempi.

LAUTAKUNNAN KOKOUKSESSA 9.3.2021 TEHTY MUUTOSesitys KOULUKULJETUSSÄÄNTÖÖN

Lautakunnan kokouksessa 9.3.2021 tehtiin muutosesitys, jonka perusteella esioppilaille myönnettäisiin maksuton koulukuljetus, mikäli oppilaan koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin yli 1,0 km. Samalla esioppilaan omavastuukävelymatka lyhennettäisiin 0,5 km mittaiseksi.

1.8.2019 voimaan astuneen Koulukuljetussäännön mukaan esiopetusoppilas saa koulukuljetusetuuden, mikäli hänen koulumatkansa on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin 3 kilometriä. Esiopetusoppilaan omavastuukävelymatka yhteen suuntaan on enintään 1,0 km.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätös (4171/4/12) esiopetusta saavien oppilaiden nuoremman iän huomioimisesta kuljetusoikeuden arvioinnissa on otettu huomioon esiopetusoppilaiden perusopetuksen vuosiluokkia lyhempana omavastuukävelymatkana.

Koulukuljetuksessa olevien esioppilaiden määrä

Lukuvuonna 2020-2021 esiopetusoppilaita on koulukuljetuksessa (laskentapäivämäärä 20.9.2020, varhaiskasvatuksen esioppilaat pvm 16.3.2021) seuraavasti:

- Hyökännummen koulun esiopetus	4
- Nummisten koulun esiopetus	5
- Hyökännummen päiväkodin esiopetus	1
- Saaren päiväkodin esiopetus	6

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 13.4.2021

- Sälinkään päiväkodin esiopetus	2	
- Kaunismäen päiväkodin esiopetus	1	Yhteensä 19.

Lukuvuonna 2020-2021 yhteensä 19 esiopetusoppilaan aiheuttama laskennallinen kuljetuskustannus on edellä esitetyn arviolaskelman perusteella noin 22 300 € (22 264,96).

Lautakunnan kokouksessa tehdyssä muutosesityksessä esitetään, että esioppilaalla olisi oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen, mikäli koulumatka on lyhyintä käyttökelpoista reittiä pitkin 1,0 km. Samalla esioppilaan omavastuukävelymatka lyhennettäisiin 0,5 km.

Lautakunnan kokouksessa tehdyllä muutosesityksellä voidaan ennakoida olevan seuraavia vaikutuksia:

1. Lähes kaikki esiopetusoppilaat tulisivat koulukuljetuksen piiriin, koulukuljetusetuus olisi pääsääntöisesti kaikille esioppilaille kuuluva palvelu.
2. Esiopetuksen oppilaiden koulukuljetuskustannukset nousisivat.

Vuonna 2021-2022 kuljetusoppilaita olisi todennäköisesti seuraavasti :

- Anttilan esiopetus	4	
- Hyökännummen esiopetus	10	
- Kaunismäen esiopetus	5	
- Myllytontun esiopetus	8	
- Nummisten esiopetus	5	
- Ohkolan esiopetus	5	
- Saaren esiopetus	1	
- Sälinkään esiopetus	5	
- Taikametsän esiopetus	5	Yhteensä 48.

Lukuvuonna 2020-2021 yhteensä 48 esiopetusoppilaan aiheuttama laskennallinen kuljetuskustannus olisi aiemmin esitetyn laskelman perusteella noin 56 200 € (56 248,32).

Arvioituihin kustannuksiin ja kuljetusoppilaiden määrään perustuen esiopetusoppilaiden koulukuljetuskustannukset nousisivat aiemmin esitetyn laskelman perusteella noin 34 000 € (33 983,36).

Lisähuomiona esitetyn laskelman vastaavuuteen tulevan toteutuman kanssa on huomioitava, että verrattaessa vuoden 2020 koulukuljetusten arviolaskelmia vuoden 2019 vastaaviin laskennallisiin lukuihin koulukuljetuskustannuksissa näyttäisi olevan vain hienoisesti laskeva kehityssuunta. Tämän merkitys tulee ottaa huomioon päätöksenteon talousvaikutusta arvioitaessa, sillä oppilasmäärälaskelmiin sisältyvien epävarmuustekijöiden lisäksi kevätlukukaudella 2020 opiskeltiin etäopetuksessa.

LAUTAKUNNAN KOKOUKSESSA 9.3. TEHTY MUUTOKSESIYTY VAARALLISTEN TEIDEN LUOKITTELUUN

Lautakunnan kokouksessa 9.3.2021 tehtiin muutosesitys, jossa esitettiin, että tässä vaiheessa vanhempien selkeästi eniten esille nostamat tiet luokitellaan vaarallisiksi esikoulu - 6 lk osalta tulevasta lukuvuodesta (LV 2021 - 2022) alkaen; Halkiantie ja Nummistentie. Lautakunta toi keskustelussa esille myös koulukuljetustyöryhmän selonteossa mainitut Sääksjärventien ja Metsäkulmantien.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 13.4.2021

Koulukuljetustyöryhmä esitteli selonteossaan 9.3. tekemänsä tiedonkeruun perusteella huoltajien yleisimmin mainitsemat muutostarpeet tärkeimmiksi. Kerätyn aineiston laajuus tulee suhteuttaa kunnan väestömäärään ja -ryhmiin.

- Koulukuljetustyöryhmän sähköisiin kyselyihin vastasi 99 esi- ja perusopetuksen oppilasta ($N = 280 + 2\,700 = 2\,980$), esi- ja perusopetuksen oppilasvastaajien kokonaisprosenttiosuus on näin noin 3,3 % kunnan oppilaista.
- Oppilasvastaajista 60 ilmoitti olevansa koulukuljetuksessa ($N = 700$), toisin sanoen noin 9 % (8,57) koulukuljetusoppilaista vastasi koulukuljetustyöryhmän sähköiseen tiedonkeruuseen.
- Huoltajien kannanottoja ja kyselyvastauksia saatiin yhteensä 311 vastaajalta, heistä 233 ilmoitti lapsensa/nuorensa olevan koulukuljetusten piirissä.
- Huoltajat mainitsivat vaarallisia teitä tai tienosuuksia 94 sanallisessa vastauksessa. Näistä maininnoista 17 kappaletta koski Nummistientietä, 16 Halkiantietä, 6 Sääksjärventietä ja 6 Metsäkulmantietä. Koulukuljetustyöryhmän tiedonkeruussa kyseisten teiden vaarallisuusluokittelun muutostarvetta esitti enimmillään noin 2 - 5,5 % kyselyyn osallistuneista huoltajavastaajista.
- Samoissa kyselyissä 103 huoltajavastaajaa eli noin 33 % kertoi, ettei muutostarpeita koulukuljetuksissa ole.
- Lisäksi 48 huoltajavastaajaa (15 %) jätti kokonaan vastaamatta sanallisiin kysymyksiin.

Vaaralliset tiet

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on 11.12.2018 päättänyt vaarallisten teiden luokittelusta. Teiden vaarallisuuden luokittelussa on lähtökohtana ollut Koululiidun mukainen vaarallisuusluokittelu. Tiesuusiensa arviointi on tehty koulukuljetussääntöä 2018 valmistelleen työryhmän ja lautakunnan toimesta paikalliset olosuhteet huomioiden, joten Mäntsälän luokittelu voi poiketa ylös- tai alaspäin Koululiidun luokittelusta. Päätöksen mukaan vaarallisuusluokittelu on voimassa silloin, kun oppilas ei matkan pituuden perusteella ole oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen. Luokittelu ei koske taajama-alueita eikä tiesuuksia, joilla on kevyen liikenteen väylä.

Koululiitu-ohjelma määrittelee reittien turvattuuden eri-ikäisille kulkijoille. Ohjelman antama tulos perustuu riskilukuihin, jotka ohjelma laskee mm. tiestön ja liikenteen ominaisuuksien perusteella. Tieosien riskiluvuille on määritelty Koululiidun hankeohjausryhmässä suositukset. Nämä suositukset perustuvat asiantuntijahaastatteluun ja keskiarvoon kuntien käytännöistä, joita on pyöristetty hieman alaspäin. Riskiluvut perustuvat maanteiden osalta tierekisteristä saatavaan tietoon. Tierekisteriin ei ole mahdollista sisällyttää kaikkia paikallisia ongelmia, esimerkiksi sesonkiluonteista liikennettä tai poikkeuksellisen huonoja näkemäkohtia. Koulukuljetustarpeen arvioimiseksi tarvitaan Koululiitu-ohjelman antaman tuloksen lisäksi paikallistunte-
musta arvioitavasta tiestöstä ja nopeasti muuttuvista olosuhteista sekä tietoa kunkin koululaisen yksilöllisistä valmiuksista mm. Sen vuoksi, että turvallinen liikkuminen edellyttää lisäksi valppautta. Koska liikenteessä on aina vaaroja, Koululiitun suosituksissa ei määritellä yhtään tieosaa turvalliseksi, vaan periaatteena on turvatomien tieosien osoittaminen.

Koululiitu-ohjelma toimii laskentakaavalla, joka huomioi seuraavat asiat:

- tien toiminnallinen luokka
- arkipäivän keskivuorokausiliikenne yhteensä/raskas liikenne
- nopeusrajoitukset
- piennarlevyydet
- päällystetyn pientareen leveys
- tien reunan käyttömahdollisuus
- tieosuuden pituus

- asutus
- näkemäprosentti 300 m matkalla
- kevyenliikenteen väylät
- valaistus
- hoitoluokka

Näitä olosuhteita kohta - kohdalta eri teiden kesken vertaillen muodostetaan paikallisesti hierarkkinen vaarallisten teiden luokittelu kunnassa oleville tieväylille. Tässä vertailussa kaikkia teitä arvioidaan suhteessa toisiinsa, millä pyritään mahdollisimman tasa-arvoiseen ja kuntalaisten kannalta yhdenvertaiseen luokitteluun kaikkien kunnan teiden kesken.

Koululiitu-ohjelma sisältää kaikki kunnan alueella olevat ELY:n ylläpitämät tieosuudet. Kaikki tieosuudet arvioidaan ohjelmassa saman kaavan mukaisesti.

Koulukuljetustyöryhmän selonteossa esiin tulleiden teiden vaarallisuus

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan 11.12.2018 päättämässä vaarallisten teiden luokittelussa Nummistentie ja Halkiantie on luokiteltu vaaralliseksi esiopetuksesta vuosiluokkaan 2, Sääksjärventie (välillä Kievarintien tiehaara - Kirkonkylän suunta) esiopetuksesta 1. vuosiluokkaan sekä aamuisin vuosiluokkaan 3, Sääksjärventie (alkaen Pukkilantieltä Purolan suuntaan) esiopetuksesta vuosiluokalle 1 sekä aamuisin vuosiluokalle 2 ja Metsäkulmantie esiopetuksen oppilaille.

Lautakunnan kokouksessa tehdyn muutosesityksen sekä lautakunnan asiasta käymän keskustelun perusteella vaarallisten teiden luokittelua muutettaisiin siten, että Nummistentie, Halkiantie, Sääksjärventie ja Metsäkulmantie luokiteltaisiin kokonaisuudessaan vaaralliseksi oppilaille esiopetuksesta kuudenteen vuosiluokkaan asti lukuvuoden 2021-2022 alusta lähtien.

Muutoksella voidaan ennakoida olevan seuraavia vaikutuksia:

1. Vaikutukset vaarallisten teiden luokitteluun

Muutoksen seurauksena Nummistentie, Halkiantie, Sääksjärventie kirkonkylän suuntaan, Sääksjärventie Purolan suuntaan ja Metsäkulmantie olisivat liikenneolosuhteiltaan samanlaiset kuin tällä hetkellä esi-6-luokkalaisille vaaralliseksi luokitellut tiet, kuten Hyvinkääntie 25, Pohjoinen Pikatie 140 ja kasvatus- ja sivistyslautakunnan 15.5.2018 paikallisten olosuhteiden ja Tuusulan kunnan luokittelujen perusteella luokittelema Linjatie väliltä tie 140 - Ohkolantie ja Sivistyslautakunnan 2.6.2015 § paikallisten olosuhteiden perusteella luokittelema Pornaistentie välillä Jaakkolanmäen tiehaara - Mattilantien tiehaara.

Tie	Nykyinen luokittelu Mäntsälä	Koululiitu 2020	Liikenne- määrä 2020	Nopeus- rajoitus 2020	Huomioita
Nummistentie Arolan alue	esi-2	esi-2	532	60	2018 työryhmä päätti, ettei luokitte- lua esitetä muutettavaksi
Nummistentie Nummis- ten koulun alue	esi-2	esi-2	532	60	
Halkiantie	esi-2	esi-2	2552 (1195)	60	Nummistientien kohdalta eteenpäin 1195. Kasvatus- ja sivistyslauta- kunta on 11.12.2018 luokitellut 0-2 lk vaaralliseksi.
Sääksjärventie alkaen Kievarintien th - kirkonky- län suuntaan.	esi-1 ja 2-3 aamu	esi	801	60	
Sääksjärventie alkaen Pukkilantieltä Purolan suuntaan.	esi-1-1 ja 2 aamu	esi-1	372	60	
Metsäkulmantie	esi	esi-1	342	60	
Hyvinkääntie (tie 25)	esi-6	esi-6	6879	80	Kesäaikana nopeusrajoitus paikoin 100
Pohjoinen Pikatie 140 80 km/h alue (P-Shellin ja Saarentauksen kylän vä- lillä alueella)	esi-6	esi-6	2406	80	
Linjatie (välillä Eteläinen Pikatie 140 - Ohkolantie)	esi-6	esi-2	1964 (2012)	50	Kasi 15.5.2018 luokitellut vaaral- liseksi 0-6 lk (paikallinen arvio, Tuu- sulän luokittelu). Liikennemäärä 2012 tie 140 - moottoritie välillä.
Pornaistentie, välillä Jaakkolanmäentien th - Mattilantien th	esi-6	esi-2	1257	60	Sivistyslautakunta on luokitellut 2.6.2015 vaaralliseksi (paikallinen arvio)

Lautakunnan keskustelussa 9.3. Halkiantie, Nummistentie, Sääksjärventie ja Metsäkulmantie luokiteltaisiin vaarallisiksi kaikilla koululaisilla esiopetuksessa ja perusopetuksen alaluokilla. Tämänkaltaisella muutoksella nostettaisiin nykyisessä luokituksessa vain aivan pienimmille oppilaille ja osin kulkuaikaan sidottujen vaarallisuusluokkien teitä kaikkein vaarallisimpien teiden luokitukseen.

Vaarallisten teiden luokittelun tasa-arvoisuuden ja kuntalaisten yhdenvertaisuuden huomioonottamiseksi lautakunnan kokouksessa keskustellut muutokset teiden vaarallisuusluokittelussa tuottaisivat laajan muutostarpeen Mäntsälän vaarallisten teiden luokittelussa mainituille teille, joka koskisi 26 muuta tietä tai tienosuutta.

2. Muutosesityksen vaikutukset koulukuljetusoppilaiden määrään

Kuljetusoppilaat 20.9.2020	
Halkiantiellä	lkm
Arolan kouluun (nykyiset)	10
Hyökännummen päiväkotiin	0
Hyökännummen kouluun	6
YHTEENSÄ	16
Nummistentiellä	
Arolan kouluun (nykyiset)	10
Hyökännummen kouluun	0
Nummisten kouluun	27
YHTEENSÄ	37
Sääksjärventiellä	
Sääksjärven kouluun	41
YHTEENSÄ	41
Metsäkulmantiellä	
Sääksjärven kouluun	13
YHTEENSÄ	13
KAIKKI YHTEENSÄ	107

Voimassa olevan vaarallisten teiden luokittelun mukaisesti kuljetusoppilaita Nummistentiellä, Halkiantiellä, Sääksjärventiellä ja Metsäkulmantiellä on oppilaslaskentapäivänä 20.9.2020 ollut 107 kappaletta.

Kuljetusoppilaat kaikki 0-6 (arvio nykyisen ja ilmoittautuneiden oppilaiden määrän perusteella)	
Halkiantiellä	lkm
Hyökännummen kouluun/esiopetukseen	55
YHTEENSÄ	55
Nummistentiellä	
Hyökännummen kouluun	21
Nummisten kouluun/esiopetukseen	54
YHTEENSÄ	75
Sääksjärventiellä	
Sääksjärven kouluun	72
YHTEENSÄ	72
Metsäkulmantiellä	
Sääksjärven kouluun	12*
YHTEENSÄ	12*
KAIKKI YHTEENSÄ	202
* sisältyvät Sääksjärventien lkm:ään	

Lautakunnassa keskustelussa esillä olleiden teiden vaarallisuusluokittelun nostaminen aiheuttaisi sen, että vaarallisten teiden luokittelun perusteella koulukuljetusoppilaita Nummistentiellä, Halkiantiellä, Sääksjärventiellä ja Metsäkulmantiellä tulisi olemaan noin 202 kappaletta. Koulukuljetusoppilaiden määrä mainituilla teillä kasvaisi nykytilanteesta noin 47 % (47,07).

Lisäksi laskelmista tulee huomioida, että kaikki lukuvuoden 2021-2022 esiopetusoppilaat eivät ole niissä mukana.

3. Muutosesityksen laskennallinen vaikutus koulukuljetuskustannuksiin

Lukuvuonna 2020-2021 yhteensä 107 esi- ja perusopetusoppilaan aiheuttama laskennallinen kuljetuskustannus olisi aiemmin esitetyn laskelman perusteella noin 125 000 € (125 386,88).

Lukuvuonna 2020-2021 yhteensä 202 esi- ja perusopetusoppilaan aiheuttama laskennallinen kuljetuskustannus olisi aiemmin esitetyn laskelman perusteella noin 237 000 € (236 711,68).

Arvioituihin laskennallisiin kustannuksiin ja kuljetusoppilaiden arvioituun määrään perustuen esi- ja perusopetusoppilaiden koulukuljetuskustannukset nousisivat Nummistentien, Halkiantien, Sääksjärventien ja Metsäkulmantien luokitteluun vaaralliseksi esiopetuksen ja perusopetuksen koululaisille noin 111 000 € (111 324,80).

Esitetyn kustannuslaskennan lisänä tulee huomioida, että lautakunnan esille nostamien mahdollisten muutosten (noin 95 kuljetusoppilaan lisäys) Hyökännummen, Nummistien ja Sääksjärven kouluihin tuo lisäkustannuksia mm. odotusajan ohjatun toiminnan järjestämisen kautta (ohjaajaresurssit, noin 5 ohjaajaa).

Lisäksi koulukuljetusjärjestelyihin ja mm. kuljetuskaluston riittävyyteen liittyvät tekijät saattavat tuoda tässä ennakoimattomia lisäkustannuksia, joita on vaikea etukäteen arvioida. Koulukuljetukset tapahtuvat koulujen alkamis- ja päättymisaikoina melko kapean aikaikkunan sisällä. Mikäli koulukuljetuksen piiriin tulee lisää oppilaita tai osaa oppilaista tulee kuljettaa omavastuukävelymatkojen vuoksi koontipaikalta kotiin, on mahdollista, että koulukuljetusten järjestämiseksi käytettävän kaluston määrä ei riitä. Tämänkaltaisessa tilanteessa kuljetusjärjestelyihin tarvitaan nykyistä enemmän kalustoa, jotta kuljetukset voidaan järjestää kaikille oppilaille samanaikaisesti ja yhdenvertaisesti.

Tällä hetkellä voimassa olevat kuljetussopimukset mahdollistavat sopimuksessa mukana olevien koulautojen käytön koulujen alkamis- ja päättymisaikojen ulkopuolella esimerkiksi retkikuljetuksiin, mutta eivät kaluston lisäämistä aamuun ja iltapäivään sijoittuvien koulukuljetusten mahdollisten lisätarpeiden järjestämiseksi. Lisäksi koulukuljetusten järjestämisessä on huomioitava perusopetuslaissa määritellyt koulumatkojen enimmäiskestoajat.

4. Esitettyjen muutosten vaikutukset koulukuljetusjärjestelyihin

Halkiantien ja Nummistentien vaarallisuusluokittelun muuttaminen ei vaikuta nykyisten Arolan koulun oppilaiden ja alueen esiopetusoppilaiden koulukuljetuksiin lukuvuodesta 2021 - 2022 alkaen, sillä nämä oppilaat tulevat saamaan koulukuljetusetuuden koulumatkansa pituuden perusteella. Kasvatus- ja sivistyslautakunnan 11.12.2018 tekemän päätöksen mukaan vaarallisten teiden luokittelua noudatetaan silloin, kun oppilas ei koulumatkan vuoksi ole oikeutettu koulukuljetukseen. Vaarallisten teiden luokittelu ei ole myöskään voimassa alueella, jossa on kevyen liikenteen väylä. Käytännössä nykyisen Arolan koulun oppilaiden siirtyminen Hyökännummelle tarkoittaa oppilaiden kulkemista Halkiantielle ja Nummistiellä ainoastaan koontipaikoille. Näin ollen Halkiantien luokittelemisella vaaralliseksi vuosiluokille esiopetus – 6 ei ole käytännön merkitystä koulukuljetusjärjestelyihin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 13.4.2021

Lautakunnan 9.3. keskustelemat muutokset vaikuttaisivat laajalti kuljetusoppilaiden koulumatkan keston. Koulumatka ja sen kesto tulisi pitenemään, sillä koulukuljetuksiin tulisi nousemaan aikaisempaa enemmän oppilaita, ja myös oppilaiden noutopisteitä olisi teiden varrella nykyistä tiheämmin. Koulukuljetussäännön mukaan vaaralliseksi luokitellulla tiellä voi olla enintään 200 metrin omavastuukävelymatka.

Muutosesityksellä on myös kaikkia kuntalaisia koskeva vaikutus alueen joukkoliikennepalveluihin, sillä koulukuljetukset ovat merkittävä osa liikennöitsijöiden tulovirtaa. Tämän merkitystä on ennakolta vaikea arvioida. Edistetäänkö, säilytetäänkö vai syödäänkö esitetyillä muutoksilla markkinaehtoisen joukkoliikenteen toteuttamismahdollisuuksia, vai onko tulevaisuudessa yhä suurempi osa kunnan joukkoliikennetarjonnasta ELY:n ostamaa (ja osin kunnan rahoittamaa) joukkoliikennepalvelua? Tässä pohdinnassa tulee muistaa myös se, ettei ELY välttämättä ole halukas lisäämään ostopalveluja kunnan alueelle. Lisäksi viime vuosina on saatu lisättyä joukkoliikennetarjontaa mm. Sääksjärvelle, Nummisiin ja Arolaan, mikä on mahdollistanut huoltajien niin halutessa omakustanteisen kuljetuksen niille oppilaille, jotka eivät koulukuljetusetuuden piiriin kuulu. Mahdollisen muutoksen vaikutukset itsemaksavana kulkemisen sekä vuorotarjonnan laajuuteen mahdollisuuteen ovat todennäköisesti rajoittavia.